

ALMANYA'DA TÜRK MÜZİĞİ EĞİTİMİ: KÖLN ÖRNEĞİ

Turkish Music Education in Germany: The Example Cologne

Doç. Dr. Hamit ÖNAL

Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye.
hamitonal@gazi.edu.tr

Öğr. Gör. Yaşar SEÇKİN

Gaziantep Üniversitesi, Türk Musikisi Devlet Konservatuarı, Türk Müziği Bölümü, Türk Halk Müziği Anasanat Dalı, Gaziantep, Türkiye. yasarsec1@gmail.com

Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş/Received
24.01.2024

Kabul/Accepted
26.03.2024

Sayfa/ Page
37-51

Öz

Türk tarihinde göç ve göç yolları oldukça önemli bir sosyolojik olgudur. Bu göçlerin en önemlisi 1950-60'lı yıllarda başta Almanya olmak üzere Avrupa'ya olandır. Göç eden Türkler, Almanya'da sadece çalışarak ekonomiye katkıda bulunmayıp, kültür elçiliği görevi de üstlenmişlerdir. Kültür ve sanat, bir toplumun en kıymetli değerleridir. Müzik ise bu yapı içinde önemli bir yere sahiptir. Almanya'da yaşayan vatandaşlarımız bir taraftan yabancı bir toplum ile uyumlu yaşamının yollarını ararken diğer taraftan içgüdüsel olarak kendi kültürüne sahip çıkmanın çabasında olmuşlardır.

Almanya'ya ilk gelen Türkler, memleket özlemi ile kendi kültürüne daha fazla sahip çıkmıştır. Daha sonraki dönemlerde ise yeni kuşak gençlerin adım adım bu konulardan uzaklaştığı hatta neredeyse kendi kültüründen tamamen uzaklaştıklarını söyleyebiliriz. Bunda geçim çabası içinde ayakta kalma mücadelesi yanında, Almanya'nın başlangıçtan günümüze kadar uyguladığı asimilasyon, adaptasyon ve entegrasyon politikaları da etkili olmuştur.

Bu durum karşısında sadece söz ve melodi olmaktan daha fazla anlama gelen Türk müziğine sahip çıkmak önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu amaçla yapılan çalışmada, Almanya'nın Köln şehrinde Türk müziği eğitimi veren üçü resmi, altısı vakıf ve dernek, dördü ise özel olmak üzere 13 kuruluştaki Türk müziği faaliyetlerinin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Çalışmanın sonucunda, en çok Türk halk müziği ve bağlama eğitiminin tercih edildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göçmen, Almanya, Türk Müziği Eğitimi, Türk Halk Müziği, Bağlama

Abstract

Migration and migration routes are significant sociological phenomena in Turkish history. The most notable of these migrations was the one to Europe, particularly to Germany in the 1950s and 1960s. Turkish migrants not only contributed to the economy by working in Germany but also served as cultural ambassadors. Culture and art are the most valuable assets of a society, and music plays a crucial role in this regard. While living in Germany, our citizens have sought ways to live in harmony with the foreign society while preserving their own culture.

The Turks who first came to Germany embraced their own culture out of homesickness. However, in later periods, the younger generation gradually moved away from these issues and even distanced themselves from their own culture. In addition to the challenges of making a living, Germany's assimilation, adaptation, and integration policies have also played a role in the survival of Turkish music.

It is important to protect Turkish music, which encompasses more than just lyrics and melody. The aim of this study was to investigate Turkish music activities in 13 institutions in Cologne, Germany. These institutions included three official, six foundation and association, and four private institutions that provide Turkish music education. The study found that Turkish folk music and bağlama education were the most popular choices.

Keywords: Immigration, Germany, Turkish folkmusic, Turkish musical training, Bağlama

Giriş

Türk Dil Kurumunda göç; “evden eve taşıma, nakil ve göç sırasında taşınan eşyaların tümü” başka bir yaklaşımla; “toplumsal, siyasi, ekonomik sebeplerle kişilerin veya toplulukların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi, hicret, muhaceret, taşınma” anlamına gelmektedir (TS, 2011, s. 954).

Göç, gerek bireysel gerekse toplumsal yapısı ile temelde sosyal bir hareket olmasından dolayı; ekonomik, politik, kültürel ve eğitimi direk etkileyen topyekûn “yer değiştirme” hareketidir. Kısacası bireysel ve toplumsal hayatın her yönünü derinden etkileyen temel değişim ve dönüşüm araçlarından birisidir. Göç; bireylerin yaşadığı ülke sınırları içinde yer değiştirmesi ile “iç göç”, ülke sınırları dışında farklı ülkelere giderek yer değiştirmesi ile de “dış göç” şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

Türk tarihinde göç olağan bir durum olup, Orta Asya’dan başlayarak Akdeniz ve Avrupa’ya doğru sürekli bir yer değiştirme şeklinde gerçekleşmiştir. Öyle ki Çin ve Hindistan’dan sonra Türkiye yirminci yüzyılda üçüncü büyük göç veren ülke konumunda olmuştur. Türk tarihindeki en büyük göçlerden birisi de 1960’larda başta Almanya olmak üzere Avrupa’ya olan göç olarak bilinmektedir (Yücel, 2014, s. 1).

Göçün en önemli gerekçesinin ekonomik nedenlerden kaynaklandığı düşünülmektedir. Ancak özellikle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki siyasal kaynaklı sivil çatışmalar ve insan hakları ihlali de göçe sebep olan diğer önemli gerekçelerin başında gelmektedir. Bir başka önemli göç nedeni ise göç alan gelişmiş ülkelerdeki doğum oranının az olmasına bağlı olarak emek gücünün az olması nedeniyle işçi ücretlerinin artmasıdır. Bu nedenle gelişmiş ülkeler, emek gücü açığının kapatılması için az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin hızlı ve kontrolsüz nüfus artışı, ülkeleri için ucuz işgücüne dönüştürerek yurtdışından işgücü ithal etmişlerdir.

Yukarıda bahsedilen temel göç nedenlerinden başka özellikle son yıllarda nüfusun hızla artmasıyla ülkeler arasındaki eğitim kalitesindeki farklılıklar, istihdam alanındaki yetersizlikler ve ücret politikalarındaki tutarsızlıklar gibi sebepler de göçün sebepleri arasında sayılabilir.

İkinci Dünya Savaşı’nın sona ermesiyle 1945 yılından itibaren Batı Avrupa ülkeleri savaşın olumsuz etkilerinden hızla toparlanma sürecine girmiş, ekonomik olarak yeniden dirilmek için başka ülkelerden işgücü talebinde bulunmuşlardır. Dolaylı da olsa savaşın olumsuz etkilerinden nasibini alan Türkiye de ilk sırada Almanya olmak üzere birçok Avrupa ülkesinin iş gücü talebine olumlu karşılık vermiştir.

Türklerin Almanya’ya ilk göç hareketi, 1957’de 12 kişilik sanatkâr grubunun işçi olarak gitmesi ile başlamış, bunu çok sayıda başka işçilerin de izlemesi üzerine Almanya’ya gidişi resmen örgütleyebilmek amacıyla 31 Ekim 1961’de Türk-Alman İşçi Mübadele Anlaşması imzalanmıştır. Diğer Batı Avrupa ülkelerinde de işgücü açığını kapatmak üzere, ilgili ülkelerin isteği üzerine 1964’de Hollanda, Belçika ve Avusturya, 1965’de Fransa ve 1967’de ise İsveç ile benzer işçi mübadele anlaşmaları imzalanmıştır (Nuruan & Kalaycı, 2007, s.16). Türklerin bu anlaşmalar gereğince Batı Avrupa’ya göçleri 1970'lere kadar artarak sürmüş, 1973’deki petrol krizinin yol açtığı ekonomik olumsuzluklar sonrasında yabancı işçi alımları yavaşlatılmış, 1980’lerden sonra ise tamamen durdurulmuştur. Ancak değişik vesilelerle göç halen devam etmektedir. Başlangıçta gittikleri ülkelerde "misafir işçi" olarak anılan ve geçici oldukları düşünülen Türkler, zamanla "göçmen" ve günümüzde ise "azınlık grubu" olarak varlıklarını sürdürmektedirler.

31 Ekim 1961’de Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında “Türk Firmaları İşçilerinin İstisna Akdi Çerçevesinde İstihdamına İlişkin Anlaşma” imzalanmış, Türkiye’den 450 insan Haydar Paşa Garından Düsseldorf kentine trenle hareket etmiş ve bu insanlar Almanya’da çalışma bakanı tarafından davul zurna ile karşılanmıştır (Hintereder, 1997, s. 46).

Aslında ilk aşamada kısa vadeli gibi düşünülen göç hareketinde Türk işçiler en fazla iki yıl Almanya’da çalıştıktan sonra tekrar yurda dönecek, getirdikleri döviz ve iş tecrübeleriyle Türkiye’nin ekonomik ve endüstriyel kalkınmasına katkı sağlayacaklardı. Ancak hem göç alan ülkelerdeki işverenlerin işi öğrenen işçileri kaybetme endişesi, hem de göç eden Türk işçilerin para kazanma ve tasarruf hırsı ağır bastı ve yurda dönüş ertelendi. Üstelik 1960-70’li yıllarda Türkiye’de süregelen ekonomik ve siyasi problemler de bu kararın etkili olmasını destekler nitelikteydi.

Artık olay tamamen farklılaşmış ve on yıldan fazla ailelerinden uzak yaşayan işçiler eşlerini ve çocuklarını da yanlarına alarak ikinci göç dalgasını başlatmışlardı. Büyüyen işçi çocuklarının Almanya'da okula başlaması ve dolayısıyla geleceklerine dair uzun süreli planları, Türk nüfusunun kalıcılığını daha da güçlendiriyordu. Misafir işçilikten Alman vatandaşlığına kadar süren bu göç serüveni bazı sosyal ve kültürel sorunları da beraberinde getirmiştir. Farklı bir kültürün içinde yaşamaya çalışan Türkler, bir yandan baskın bir kültür ve toplum ile uyum sağlamaya bir yandan da millî kültür ve kimliklerini korumaya çalışıyorlardı. Koruma içgüdüsünü bir yandan aile içinde bireysel olarak sağlamaya çalışırken diğer taraftan da kolektif bir mücadele ile bir araya gelerek sosyal-kültürel organizasyonlar gerçekleştirmekten de geri kalmıyorlardı.

1960'lı yıllardan itibaren ekonomik nedenlerden dolayı Avrupa'nın birçok ülkesine göç eden Türklerin Orta Asya geleneğinin farklı bir yansıması olan bu davranış şekli, günümüzde bilimi, kültür bilimcileri, sosyologları, eğitimcileri, siyasetçileri ve ekonomistleri yakından ilgilendirmekte ve araştırmalara yönlendirmektedir. Hatta dış göç olgusu üzerine pek çok araştırma yapılırken bunun yanında türküler de yakıldı. Bu insanları ifade etmek için kullanılan "Almanca, gurbetçi" terimleri de böylece literatüre geçti. Almanya Federal Cumhuriyeti Konsoloslugu verilerine göre 2020 yılı itibariyle Almanya'da yaklaşık 3 milyon Türk kökenli vatandaş yaşamaktadır. Bugün Almanya'daki Türk nüfus dördüncü nesle ulaşmıştır.

Almanya'ya giden Türkler, zaman içinde gerek Türkiye gerekse Almanya için sosyal hayatın tüm alanlarında olumlu/olumsuz sosyal, kültürel, iktisadi, siyasi, eğitim, ana dili, dini ve millî değerler bağlamında büyük değişime uğradılar. Almanya'ya göçün üzerinden altmış yıldan fazla bir zaman geçmesine rağmen 4. kuşak Türklerin içinde buldukları zor durumlara ilişkin derinlemesine araştırmaların az sayıda olduğu belirlenmiştir. Bu verilerden hareketle konuyla ilgili daha ayrıntılı bir tarama ihtiyacı doğmuştur.

1.1. Araştırmanın Problem Durumu ve Alt Problemler

Toplumların çağdaş seviyeye ulaşmasında kültür ve sanatın önemli rolü olduğu şüphesizdir. Kültür ve sanat, toplumun yüzyıllar boyunca biriktirdiği ve günümüze kadar getirdiği en önemli hazinedir. İnsanların en kolay ulaştığı ve nesilden nesile aktardığı müzik de bu hazinenin içinde önemli bir yer kaplamaktadır. Bu bağlamda, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız sınırsız özlemini gidermek için müziğe ayrı önem vermiş, adeta hayatlarında bir parça haline getirmiştir. Çünkü müzik, nerede olursa olsun toplumun yaşam biçimini anlatan en etkili araçlardan birisidir. İnsanoğlu tarih boyunca göçler yaşamış, doğduğu, büyüdüğü topraklardan uzak kalmış ve vatan hasretiyle hüzünlenirken özlemini gidermek için kültür - sanata ve özellikle de müziğe daha fazla sarılmıştır. Bu bakımdan yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın kendi müzik kültürlerinden uzaklaşmama ve belli bir yöntem ve plan dahilinde eğitim almaları suretiyle, Türk müziğinin ve kültürünün gelecekte Almanya'da dolayısıyla dünyada nasıl şekilleneceği hususunda büyük önem taşımaktadır.

Türk müziği eğitimi veren kuruluşlar, gurbetçi Türk halkının yoğun talebi doğrultusunda zaman içerisinde gelişme göstermiş ve büyük bir sektör haline gelmiştir. Bu büyüme, zaman zaman iyi sonuçlar verse de genellikle plansız ve alt yapısız büyüdüğü için istenen amacına ulaşamamıştır. Bu noktada yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın müzik eğitimini doğru şekilde alması, Türk müziğinin gelecekte nasıl şekilleneceği hususunda yapılacak her girişim büyük önem taşımaktadır. Bu sektör içerisinde Köln en önemli şehirlerden birisidir. Almanya'nın dördüncü, Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti'nin en büyük şehri olarak buradaki Türk müziği eğitimi veren kurumların fazlalığı sayesinde Türk müziği eğitimi ile ilgili sorunların tespit edilmesinin daha uygun olduğu düşünülmüştür.

Bu veriler doğrultusunda çalışmanın problem cümlesi "Almanya Köln Şehrindeki Türk Müziği Eğitimi Veren Kuruluşların Genel Görünümü Nasıldır?" şeklinde belirlenmiş ve resmi, vakıf-dernek ve özel kuruluşlar olmak üzere üç alt başlık altında toplanmıştır. Bu veriler ışığında çalışmanın sınırlılıkları aşağıda yer alan üç alt problem olarak belirlenmiştir:

- Köln'de Türk müzik eğitimi veren resmi kuruluşlar ve müzik eğitimi konusunda görünümüleri nasıldır?
- Köln'de Türk müzik eğitimi veren vakıf / dernekler ve müzik eğitimi konusunda görünümüleri nasıldır?
- Köln'de Türk müzik eğitimi veren özel kuruluşlar ve müzik eğitimi konusunda görünümüleri nasıldır?

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Köln Almanya’nın en eski kenti olma özelliğini taşımaktadır. Yaklaşık 2000 yıl önce ülkenin batısında bir Roma kolonisi olarak kurulmuş, Almanya’nın en kalabalık eyaleti olan Kuzey Nordreihn-Westfalen’da yer almaktadır. Burası Almanya sanayisinin kalbi, teknoloji merkezi, medya ve kültür merkezi olan bir eyalettir. Köln 1 milyona yakın nüfusuyla Berlin, Hamburg ve München’den sonra Almanya’nın 4. büyük şehridir. Köln, Rhine Nehri üzerinde tarih ile bugünün buluştuğu çarpıcı bir katedral şehirdir. Aynı zamanda sanat ve kültür kenti de olan Köln’de 30 müze ve 120 sanat galerisi bulunmaktadır. Yaz aylarında açık hava konserleri, operalar, tiyatrolar ile son derece canlı bir kenttir. Kuzey Avrupa’nın en büyük Gotik Katedrali olan Köln Katedrali burada bulunur ve UNESCO Dünya Mirası kapsamındadır (Vikipedi, Özgür Ansiklopedi, 2024)

İkinci Dünya Savaşında en çok yara alan Köln şehrinin çok fazla iş gücüne ihtiyaç duymasından dolayı yabancı işçiler davet edilmiştir. Bu çalışmada, başka ülkelerden olmakla birlikte Türk nüfusunun yoğun bulunduğu ilk sıralarda olması ve Türk müziği eğitimi veren kuruluşların fazla olması nedeniyle de Köln şehri tercih edilmiştir. Gurbetçi vatandaşlarımızın Türk müziği eğitimine verdiği önem göz önünde bulundurulduğunda Köln şehri araştırma için özel bir anlam kazanmıştır.

Yapılan kaynak taramasında, “Almanya’da yaşayan Türklerin müzik kültürü ve eğitimine” ilişkin çok fazla çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle müzik ile sosyo-kültürel bağlamda bir araştırmayı içeren bu çalışma, müziğin; Türklerin bireysel ve toplumsal yaşamlarındaki önemini, algılayışlarını, kültürlerarası diyaloglarındaki birleştirici unsurlarını saptayarak örneklendirme yöntemiyle analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Bu bilgiler ışığında; araştırmanın amacı, Köln şehrinde yaşayan Türk vatandaşlarına Türk müziği eğitimi veren kuruluşların genel görünümünün araştırılmasıdır. Bu amaçla, Köln’de yaşayan Türklerin, kültürün önemli yapı taşlarından olan ve ağırlıklı olarak Türk müziği eğitimi veren resmi, vakıf-dernek ve özel kuruluşların Eğitimcileriyle görüşmeler yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme kapsamında hazırlanan sorularla söz konusu kuruluşlarda görev yapan Eğitimcilerin demografik özellikleri, uygulanan eğitim-öğretim programları, üyelerin yaş aralıkları, en çok tercih edilen çalgılar, kullanılan dil vb. konularda hazırlanan sorularla veriler tespit edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda; ilgili kurum ve kuruluşların faaliyetleriyle ilgili varsa eksiklikler belirlenmiş ve çözüm yolları ortaya konmaya çalışılmıştır. Araştırma ile ortaya çıkarılan sonuçların söz konusu kurumlarla paylaşılmasıyla sorunların çözümüne yönelik önemli bir katkı sağlanmış olacaktır.

1.3. Yöntem

Araştırmanın yöntemi, araştırmanın amacına ulaşması için izlenen yol olarak tanımlanabilir. Araştırma; 2017 yılı itibarıyla Almanya’nın NRW (Kuzey Ren Vestfalya) Eyaleti içinde yer alan Köln şehrinde faaliyet gösteren ve Türk müziği eğitimi veren kuruluşları tespit etmek ve genel görünümünü ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu nedenle araştırma; genel çerçevesi, amacı ve yöntemi bakımından durum tespiti için tarama modelini esas alan nitel araştırma ve yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır.

Araştırmada, var olan bir durumun olduğu gibi ortaya çıkarılması amaçlandığından betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Böylece araştırılan bir durumu, olabildiğince dikkatli ve eksiksiz bir şekilde tanımlamak gerekir.

Araştırmada tercih edilen yarı yapılandırılmış görüşme tekniği esnek bir özelliğe sahiptir. Bu teknikte, araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme protokolünü hazırlar. Buna karşın araştırmacı görüşmenin akışına bağlı olarak değişik yan ya da alt sorularla görüşmenin akışını etkileyebilir ve kişinin yanıtlarını açmasını ve ayrıntılandırmasını sağlayabilir. Eğer kişi görüşme esnasında belli soruların yanıtlarını başka soruların içerisinde yanıtlamış ise araştırmacı bu soruları sormayabilir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği sahip olduğu belirli düzeyde standartlık ve aynı zamanda esneklik nedeniyle eğitimbilim araştırmalarına daha uygun bir teknik görünümü vermektedir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin araştırmacıya sunduğu en önemli kolaylık görüşmenin önceden hazırlanmış görüşme protokolüne bağlı olarak sürdürülmesi nedeniyle daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgi sunmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Çalışmada kullanılan görüşme soruları şunlardır:

- Türk müziğinin hangi türünde eğitim veriliyor (halk müziği/sanat müziği)?
- Türk müziğinin özellikle hangi konuları üzerinde duruluyor?
- Eğitim kurumunda solfej eğitimi var mı, varsa hangi kaynaklar kullanılıyor?
- Türk müzik eğitimi verilirken yardımcı araçlardan faydalanılıyor mu (dvd, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar)?
- Özellikle hangi çalgıların eğitimi veriliyor?
- Eğitim alan yaş grubu nedir?
- Herhangi bir eğitim plânı/programı var mı?
- Eğitim süreci?
- Çalgı eğitimine başlama anlayışı nedir?
- Çalgı eğitiminde belli bir metot var mı?
- Çalgıların temini nasıl sağlanıyor?
- Öğrenci sayısı nedir?
- En çok talep edilen çalgılar nelerdir?
- Eğitim esnasında kullanılan diller hangileridir?
- Eğitim sonunda herhangi bir belge veriliyor mu?

Federal Almanya'da yaşayan 3 milyondan fazla Türk nüfus, bu ülkede yaşayan yabancı nüfusun en büyük bölümünü, müslüman nüfusun ise %80'ini oluşturmaktadır. Konuyla ilgili kavramlara ilişkin literatür çalışmasında da gözlemlendiği üzere, Türklerin değişik sebeplerle diğer göçmenlerden farklılaşan sorunları bulunduğu ve bu sorunların çözümüne yönelik bilimsel temelli çalışmalarla ortaya konması ihtiyacı tespit edilmiştir. Ancak bu yollarla yurt dışında yaşayan Türkler ve ailelerinin sorunlarına yönelik gerçekçi, sağlıklı ve kalıcı çözümler üretilebilmesi ve bunları hayata geçirilebilmesi mümkün olacaktır. Bu araştırma ile konunun birçok boyutunun anlaşılması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesinin yanında yeni araştırmalara ve çözüm önerilerine de zemin oluşturması beklenmektedir.

1.4. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Almanya'da bulunan Türk müziği eğitimi veren kurum ve kuruluşlar, örneklemi ise Köln şehrindeki Türk müziği eğitimi veren 13 tane müzik kuruluşunda görev yapan 13 eğitimci oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında görüşme yapılan eğitimciler G1, G2, G3... olarak kodlanmıştır.

2. BULGULAR

Bu bölümde alt problemlerde yer alan sıralamaya göre ulaşılan bulgulara yer verilmiştir.

2.1. Köln'de Türk Müzik Eğitimi Veren Resmi Kuruluşlar ve Müzik Eğitimi Konusunda Görünümleri

Bu bölümde, araştırmanın "Köln'de Türk müzik eğitimi veren resmi kuruluşlar ve müzik eğitimi konusunda görünümüleri nasıldır?" alt problemine ilişkin bulgular yer almaktadır. Araştırmanın birinci alt problemi kapsamında, Köln'de Türk müzik eğitimi veren 3 resmi kuruluş tespit edilmiştir. Bunlar:

- Troisdorf Musikschule (Troisdorf Müzik Okulu)
- Monheim Stattiche Musikschule (Monheim Belediye Konservatuvarı)
- Hochschule für Musik und Tanz (Müzik ve Dans Yüksek Okulu)

Eğitimci	Doğum Yeri ve Yılı	Eğitim Durumu	Meslek	Uzmanlık Alanı
G1	İzmir 1980	Ege Üniversitesi TMDK	Müzik Öğretmeni	Bağlama Eğitimi
G2	Almanya 1990	Köln Devlet Konservatuvarı	Müzik Öğretmeni- Müziyen	Bağlama Eğitimi
G3	İstanbul 1970	Felix Mendelssohn Bartholdy Müzik ve Tiyatro Yüksek Okulu-Yüksek Lisans	Eğitimci- Besteci- Yorumcu	Bağlama Eğitimi

Tablo 1: Köln'de Türk Müzik Eğitimi Veren Resmi Kuruluşlarda Görev Yapan Eğitimcilerin Demografik Bilgileri

Tablo 1'de görüldüğü gibi resmi kuruluşlarda görev yapan eğitimcilerin hepsi yükseköğretim kurumuna bağlı farklı üniversitelerin müzik alanından mezun olmuşlardır. Eğitimcilerin tamamı bağlama eğitimi üzerine odaklandıkları tespit edilmiştir. Eğitimcilerle yapılan görüşme sonucunda ulaşılan bulgular ise aşağıda aktarılmıştır:

2.1.1. Troisdorf Musikschule (Troisdorf Müzik Okulu)

Troisdorf Müzik Okulu'nda eğitimci olarak görev yapan G1 ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunda herhangi bir sınırlama olmadığı ancak gelenlerin çoğunlukla 8-20 yaş aralığında olduğu,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin istek ve ihtiyaçları doğrultusunda göre eğitim programının düzenlendiği,
- Çoğunlukla sıfırdan başlandığı ve yetenekleri doğrultusunda ilerleyebileceği üst seviyeye kadar ilerleyebildiği (ortalama 2-3 yıl),
- Özellikle halk müziği ve kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu (çalgıların temini Türkiye'den yapılmaktadır) bunun yanında az da olsa diğer çalgılara ait eğitimlerin de (piyano, keman, gitar vb.) verildiği,
- Öncelikle 6 haftalık solfej eğitimi ile birlikte başlanan çalışmalarda, özellikle bağlama eğitiminde Ümit Çiçekçioğlu'na ait olan "Kısa Sap Bağlama (Çöğür) Metodu" adlı metottan ve bunun yanında farklı çalgıların eğitimi için farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Bağlama eğitimi sırasında özellikle Türk halk müziği ve dizileri üzerinde durulduğu,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı ve
- Öğrenci sayısının 25-30 civarında olduğu, ortalama 2-3 yıl aralığında devam eden sürecin sonunda bütün öğrencilere sertifika verildiği belirtilmektedir.

2.1.2. Monheim Stattiche Musikschule (Monheim Belediye Konservatuvarı)

Monheim Belediye Konservatuvarı'nda eğitimci olarak görev yapan G2 ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunda herhangi bir sınırlama olmadığı ancak gelenler arasında alt yaş sınırının 8 olduğu,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin istek ve ihtiyaçları doğrultusunda göre eğitim programının düzenlendiği, ancak çoğunlukla başlangıç eğitimi ile başlandığı ve yetenekleri doğrultusunda ilerleyebileceği üst seviyeye kadar ilerleyebildiği,
- Özellikle gitar ve kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu, bunun yanında diğer çalgılara ait eğitimlerin de verildiği,

- Öncelikle 6 haftalık solfej eğitimi ile birlikte başlanan çalışmalarda, özellikle bağlama eğitiminde eğitimcinin kendi ders kaynakları ve farklı kaynaklardan da faydalandığı,
- Bağlama eğitimi sırasında özellikle Türk halk müziği ve dizileri üzerinde durulduğu,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Öğrenci sayısının 50 civarında olduğu ve sürece ait herhangi bir sınırlama bulunmadığı,
- Çalgı temininin, okulda bulunan çalgıların kiralanması ya da bireysel olarak sağlandığı,
- Eğitim dilinin Türkçe ve Almanca olduğu ve
- Eğitim sonunda herhangi bir sertifika verilmediği belirtilmektedir.

2.1.3. Hochschule für Musik und Tanz (Müzik ve Dans Yüksek Okulu)

Müzik ve Dans Yüksek Okulu'nda eğitimci olarak görev yapan G3 ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen grubunun 25-30 yaş aralığında ve öğrenci sayısının 20 civarında olduğu,
- Belli seviyede öğrenci kabulünün yapıldığı ve daha üst seviyeye taşınmasının amaçlandığı,
- Türk müziği ve batı müziği eğitiminin birlikte verildiği,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin istek, ihtiyaç ve yetenekleri doğrultusunda daha üst seviyeye kadar ilerleyebildiği,
- Özellikle gitar ve kısa/uzun sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu, bunun yanında diğer çalgılara ait eğitimlerin de verildiği (dönemlik çalışan eğitimciler ile),
- Eğitimcilerin kendi ders kaynakları ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Başlangıçta solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında özellikle Türk halk müziği ve dizileri üzerinde durulduğu,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı,
- Eğitim dilinin Türkçe ve Almanca olduğu ve
- Derslere devam zorunluluğu olan 12 aylık eğitim-öğretim sürecinde sertifika verildiği belirtilmektedir.

2.2. Köln'de Türk Müzik Eğitimi Veren Vakıflar - Dernekler ve Müzik Eğitimi Konusunda Görünümleri

Bu bölümde, araştırmanın ikinci alt problemi olan “Köln'de Türk müzik eğitimi veren vakıf-dernekler ve müzik eğitimi konusunda görünümleri nasıldır?” sorusuna ilişkin bulgular yer almaktadır. Araştırmanın ikinci alt problemi kapsamında, Köln'de Türk müzik eğitimi veren 6 resmi kuruluş tespit edilmiştir. Bunlar:

- BAU Bildungs Akademie (Bahçeşehir Üniversitesi)
- Neuss Alevi Derneği
- Köln Alevi Derneği
- Büyük Avşar Dayanışma Derneği
- Hacı Bektaş Veli Derneği
- DİTİB (Diyanet İşleri Türk İslam Birliği)

Eğitimci	Doğum Yeri ve Yılı	Eğitim Durumu	Mesleği	Uzmanlığı
G4	Samsun, 1964	Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Müzik Bölümü–Yüksek Lisans	Pedagog-Müzik Öğretmeni	Şarkı, türkü ve tekerlemelerle dil gelişimi
G5	Sivas, 1966	Lise	Eğitimci-Sosyal Danışman	Bağlama Eğitimi
G6	İzmir, 1980	Ege Üniversitesi TMDK	Müzik Öğretmeni	Bağlama Eğitimi
G7	Almanya, 1993	Üniversite Öğrencisi (Fizik Bölümü)	Eğitimci	Bağlama Eğitimi
G8	Elazığ, 1968	Lise	Elektronik Teknisyeni	Bağlama Eğitimi
G9	Mersin, 1950	Doktora (Doç. Dr.)	Öğretim Elemanı	Bağlama Eğitimi

Tablo 2: Köln’de Türk Müzik Eğitimi Veren Vakıf-Derneklerde Görev Yapan Eğitimcilerin Demografik Bilgileri

Tablo 2’de görüldüğü gibi Köln’de Türk müzik eğitimi veren vakıf ve derneklerde görev yapan eğitimcilerden üç eğitimcinin de müzik alanında eğitim aldığı ve bunlardan bir eğitimcinin Doçent kadrosunda akademisyen, diğer eğitimcinin lisansüstü eğitimi olduğu ve bir eğitimcinin ise konservatuar mezunu olduğu tespit edilmiştir. İki eğitimcinin lise mezunu ve bir eğitimcinin ise fizik bölümünde lisans öğrencisi olduğu gözlenmiştir. Eğitimcilerle yapılan görüşme sonucunda ulaşılan bulgular ise aşağıda aktarılmıştır:

2.2.1. BAU Bildungs Akademie (Bahçeşehir Üniversitesi)

Bahçeşehir Üniversitesi’nde eğitimci olarak görev yapan G4 ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunda herhangi bir sınırlama olmadığı ancak eğitim verilen grubun 8-60 yaş aralığında olduğu,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı,
- Eğitim programlarında, özellikle anne ve çocuk için Türkçeyi geliştirme çalışmaları kapsamında, şarkı, türkü ve tekerleme öğretimi üzerinde durulduğu,
- Çalışmalar sırasında konuya ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Öğrenci sayısının 20 civarında olduğu ve sürece ait herhangi bir sınırlama bulunmadığı,
- Eğitim dilinin Türkçe ve Almanca olduğu ve
- Eğitim sonunda herhangi bir sertifika verilmediği belirtilmektedir.

2.2.2. Neuss Alevi Derneği

Neuss Alevi Derneğinde eğitimci olarak görev yapan G5 ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen yaş grubunda herhangi bir sınırlama olmadığı ancak eğitim verilen grubun 7-77 yaş aralığında olduğu,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı,
- Gelen profilin ihtiyaçları doğrultusunda göre eğitim programının düzenlendiği, ancak çoğunlukla başlangıç eğitimi ile başladığı ve yetenekleri doğrultusunda ilerleyebileceği üst seviyeye kadar ilerleyebildiği,

- Özellikle gitar ve kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu,
- Öncelikle solfej eğitimi ile başlanan çalışmalarda, özellikle bağlama eğitiminde eğitimcinin kendi ders kaynakları ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Bağlama eğitimi sırasında özellikle Türk halk müziği ve dizileri üzerinde durulduğu,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Öğrenci sayısının 35 civarında olduğu ve sürece ait herhangi bir sınırlama bulunmadığı,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı,
- Eğitim dilinin Türkçe ve Almanca olduğu ve
- Eğitim sonunda herhangi bir sertifika verilmediği belirtilmektedir.

2.2.3. Köln Alevi Derneği

Köln Alevi Derneği'nde eğitimci olarak görev yapan G6 ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen grubunun 9-55 yaş aralığında olduğu,
- Türk halk müziği eğitimi verildiği (ses ve çalgı),
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin istek, ihtiyaç ve yetenekleri doğrultusunda çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin olduğu,
- Eğitimcilerin kendi ders kaynakları ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Başlangıçta 6 haftalık solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında özellikle Türk halk müziği ve dizileri üzerinde durulduğu,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Öğrenci sayısının 100 civarında ve eğitim süresinin 3 yıl olduğu,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı,
- Eğitim sırasında kullanılan dilin Türkçe ve Almanca olduğu ve
- Herhangi bir sertifika verilmediği belirtilmektedir.

2.2.4. Büyük Avşar Dayanışma Derneği

Büyük Avşar Dayanışma Derneği'nde eğitimci olarak görev yapan G7 ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen grubunun 9-50 yaş aralığında olduğu,
- Türk halk müziği eğitimi verildiği (ses ve çalgı),
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin istek, ihtiyaç ve yetenekleri doğrultusunda çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin olduğu,
- Eğitimcilerin kendi ders kaynakları ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Başlangıçta 6 haftalık solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında özellikle Türk halk müziği ve dizileri üzerinde durulduğu,
- Öğrenci sayısının 12 civarında ve eğitim süresinin 1 yıl olduğu,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı,

- Eğitim sırasında kullanılan dilin Türkçe ve Almanca olduğu ve
- Herhangi bir sertifika verilmediği belirtilmektedir.

2.2.5. Hacı Bektaş Veli Derneği

Hacı Bektaş Veli Derneği'nde eğitimci olarak görev yapan G8 ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen grubunun 8-70 yaş aralığında olduğu,
- Türk halk müziği eğitimi verildiği (ses ve çalgı),
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin istek, ihtiyaç ve yetenekleri doğrultusunda çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin olduğu,
- Eğitimcilerin kendi ders kaynakları ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Başlangıçta 4 haftalık solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında özellikle Türk halk müziği ve dizileri üzerinde durulduğu,
- Öğrenci sayısının 25 civarında ve eğitim için belli bir süre olmadığı,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı,
- Eğitim sırasında kullanılan dilin Türkçe ve Almanca olduğu,
- Herhangi bir sertifika verilmediği belirtilmektedir.

2.2.6. Diyanet İşleri Türk İslam Birliği (DİTİB)

Büyük Avşar Dayanışma Derneği'nde eğitimci olarak görev yapan G9 ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen grubunun 7-70 yaş aralığında olduğu,
- Ağırlıklı olarak Türk halk müziği eğitimi, bağlama ve yanı sıra gitar eğitimi de verildiği,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin ihtiyaçları ve yetenekleri doğrultusunda öğrencinin ilerleyebildiği seviyeye kadar çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin olduğu,
- Eğitimcilerin kendisine ait olan metot ve farklı kaynaklardan faydalandığı,
- Başlangıçta solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında özellikle Türk halk müziği ve dizileri üzerinde durulduğu,
- Öğrenci sayısının 35-40 civarında olduğu,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı, zaman zaman da Türkiye'den getirildiği,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Eğitim sırasında kullanılan dilin Türkçe ve Almanca olduğu ve
- Derslere devam zorunluluğu olan eğitim-öğretim süreci sonunda isteyen öğrencilere sertifika verildiği belirtilmektedir.

2.3. Köln'de Türk Müziği Eğitimi Veren Özel Kuruluşlar ve Müzik Eğitimi Konusunda Görünümleri

Bu bölümde, araştırmanın üçüncü alt problemi olan "Köln'de Türk müzik eğitimi veren özel kuruluşlar ve müzik eğitimi konusunda görünümleri nasıldır?" sorusuna ait bulgular yer almaktadır. Araştırmanın üçüncü alt problemi kapsamında, Köln'de Türk müzik eğitimi veren 4 özel kuruluş tespit edilmiştir. Bunlar:

- Mozaik Müzik Okulu

- Anadolu Sanat Merkezi (ASM) Müzik Okulu
- Köln Müzik Okulu
- Dostlar Saz Atölyesi

Eğitimci	Doğum Yeri ve Yılı	Eğitim Durumu	Mesleği	Uzmanlığı
G10	Sivas, 1971	Bursa Belediye Konservatuarı	Müziyen	Müziyen
G11	Nevşehir, 1970	Arif Sağ Müzik Okulu	Eğitimci	Bağlama Eğitimi
G12	Malatya, 1981	Lise	Müziyen	Bağlama Eğitimi
G13	Adana, 1956	---	İşletme Sahibi	Bağlama Eğitimi

Tablo 3: Köln’de Türk Müzik Eğitimi Veren Özel Kuruluşlarda Görev Yapan Eğitimcilerin Demografik Görünümleri

Tablo 3’de görüldüğü gibi Köln’de Türk müzik eğitimi veren özel kuruluşlarda görev yapan eğitimcilerden iki eğitimcinin müzik alanında eğitim aldığı diğer iki eğitimcinin ise müzik eğitiminin olmadığı gözlenmiştir. Eğitimcilerle yapılan görüşme sonucunda ulaşılan bulgular ise aşağıda aktarılmıştır:

2.3.1. Mozaik Müzik Okulu

Mozaik Müzik Okulu’nda Eğitimci olarak görev yapan G10 ile yapılan görüşmede:

Müzik eğitimi verilen grubunun 7-50 yaş aralığında olduğu,

- Ağırlıklı olarak Türk halk müziği eğitiminin yanı sıra gitar, keman ve şan eğitimi de verildiği,
- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin istek, ihtiyaç ve yetenekleri doğrultusunda öğrencinin ilerleyebildiği seviyeye kadar çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin olduğu,
- Başlangıçta solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında özellikle Türk halk müziği dizileri ve makamlar üzerinde durulduğu,
- Eğitimcilerin kendisine ait olan ders notlarının yanında farklı metot ve kaynaklardan faydalandığı (Solfej eğitiminde Muammer Sun’a ait solfej kitabı, bağlama eğitiminde ise İrfan Kurt tarafından yazılan “Bağlamada Düzen ve Pozisyon” isimli kaynak),
- Öğrenci sayısının 80-100, eğitim sürecinin ise 1-1,5 yıl aralığında değiştiği,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı, zaman zaman da Türkiye’den getirildiği,
- Eğitim dilinin Türkçe ve Almanca olduğu ve
- Derslere devam zorunluluğu olan eğitim-öğretim süreci sonunda isteyen öğrencilere sertifika verildiği belirtilmektedir.

2.3.2. Anadolu Sanat Merkezi (ASM) Müzik Okulu

Anadolu Sanat Merkezi’nde eğitimci olarak görev yapan G11 ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen grubunun 9-50 yaş aralığında olduğu,
- Ağırlıklı olarak Türk halk müziği eğitiminin yanı sıra talep edilmesi durumunda özellikle gitar olmak üzere başka çalgılara ait eğitimin de verildiği,

- Belli bir program dâhilinde çalışılmadığı, gelen profilin ihtiyaçları ve yetenekleri doğrultusunda öğrencinin ilerleyebildiği seviyeye kadar çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu,
- Başlangıçta 8 haftalık solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında özellikle Türk halk müziği dizileri ve makamları üzerinde durulduğu,
- Eğitimcilerin kendisine ait olan ders notlarının yanında farklı metot ve kaynaklardan faydalandığı,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Öğrenci sayısının 100-120, eğitim sürecinin ise 4-5 yıl aralığında değiştiği,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı, zaman zaman da Türkiye'den getirildiği,
- Eğitim esnasında kullanılan dilin Türkçe ve Almanca olduğu ve
- En az 3 yıl devam durumunda isteyen öğrencilere sertifika verildiği belirtilmektedir.

2.3.3. Köln Müzik Okulu

Köln Müzik Okulu'nda eğitimci olarak görev yapan G12 ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen grubunun 7-70 yaş aralığında olduğu,
- Ağırlıklı olarak Türk halk müziği eğitiminin yanında talep edilmesi durumunda özellikle gitar, keman ve piyano olmak üzere başka çalgılara ait eğitimin de verildiği,
- Belli bir program dâhilinde olmayıp, gelen profilin istek, ihtiyaç ve yetenekleri doğrultusunda öğrencinin ilerleyebildiği seviyeye kadar çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu,
- Başlangıçta solfej eğitimiyle başlayıp, bağlama eğitimi sırasında özellikle Türk halk müziği dizileri ve makamları üzerinde durulduğu,
- Eğitimcilerin kendisine ait olan ders notlarının yanında farklı metot ve kaynaklardan da faydalandığı,
- Çoğu zaman çalışılan eserlere ait DVD, ses kayıtları, görüntüler, fotoğraflar vb. görsel ve işitsel materyallerin kullanıldığı,
- Öğrenci sayısının 300 civarında olduğu ve herhangi bir süre sınırının olmadığı,
- Çalgı temininin bireysel olarak sağlandığı, zaman zaman da Türkiye'den getirildiği,
- Eğitim esnasında kullanılan dilin Türkçe ve Almanca olduğu,
- Devam eden bütün öğrencilere sertifika verildiği belirtilmektedir.

2.3.4. Dostlar Saz Atölyesi

Dostlar Saz Atölyesi'nde eğitimci olarak görev yapan G13 ile yapılan görüşmede:

- Müzik eğitimi verilen grubunun 8-60 yaş aralığında olduğu,
- Ağırlıklı olarak Türk halk müziği eğitiminin yanında talep edilmesi durumunda özellikle gitar eğitiminin de verildiği,
- Belli bir program dâhilinde olmayıp, gelen profilin istek, ihtiyaç ve yetenekleri doğrultusunda öğrencinin ilerleyebildiği seviyeye kadar çalışıldığı,
- Özellikle kısa sap bağlama öğrenmek üzere taleplerin fazla olduğu,

- Bağlama eğitimi sırasında Türk halk müziği kuramları, dizileri ve makamlar üzerinde özellikle durulduğu,
- Eğitimcilerin kendisine ait olan ders notlarının yanında farklı metot ve kaynaklardan da faydalandığı (Sabri Uysal tarafından hazırlanan Temel Bağlama Metodu 1-2),
- Öğrenci sayısının 20 civarında olduğu ve herhangi bir süre sınırının olmadığı,
- Çalgı temininin kurumdan sağlandığı,
- Eğitim esnasında kullanılan dilin Türkçe olduğu ve
- Sertifika verilmediği belirtilmektedir.

Sonuç

Çalışma; Almanya'nın dördüncü, Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti'nin en büyük şehri olarak Türk müziği eğitimi veren kurumların daha fazla olması nedeniyle Köln şehrinde yapılmıştır. Çalışmada literatür taraması ve görüşmeler sonucunda ortaya çıkan tablonun çok iç açıcı olmadığı görülmektedir. Kuruluşların neredeyse yarısının ticari kaygılarla çalıştığı, eğitimcilerin büyük çoğunluğunun akademik ve sanatsal anlamda yeterli donanıma sahip olmadığı, eğitimin belli bir plan-program dahilinde yürütülmediği, tercih edilen Türk müziği çalgısının özellikle kısa sap bağlama ile sınırlı kalması ve kaynakların yeterli olmaması gibi olumsuz sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmanın olumlu sonuçları arasında ise özellikle görüşme yapılan kuruluşların tamamında kullanılan dilin başta Türkçe olmak üzere ihtiyaca göre Almanca olması ve yaş aralığının 7-80 olmasının dört kuşaktan da Türk halk müziğine ilginin hala canlı olmasıdır. Ortaya çıkan genel sonuçları alt problemlerin sırasına göre belirtmek gerekirse;

Birinci alt probleme ilişkin; Köln'de Türk müziği eğitimi veren resmi kuruluşlarda görev yapan eğitimcilerin üniversitelerin konu ile ilgili bölümlerinden mezun oldukları ancak, eğitim yöntemi açısından kurumsal olmaktan ziyade kişiye özgü yöntemlerin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Örneğin bu kuruluşlarda görüşme yapılan eğitimcilerden bazılarının metot kullandığı, bazılarının ise özellikle çalgı ve solfej eğitimi konusunda yazılı veya basılı bir metot kullanmayıp kendi ders notlarından veya kişisel birikimlerinden faydalandığı, Türk halk müziği nazariyatı ve solfej eğitimi konusunda ise yöntemleri farklı olmakla birlikte konuların öğretilmesi açısından ortak fikir içerisinde oldukları gözlenmiştir. Ayrıca, eğitim sürecinde tüm eğitimcilerin DVD, ses kayıtları, görüntüler gibi yardımcı araç kullanma konusunda ortak hareket ettikleri ve kuruluşların hepsinde sürecin sonunda sertifika verildiği gözlenmiştir.

İkinci alt probleme ilişkin; Köln'de Türk müziği eğitimi veren vakıf ve dernekler incelendiğinde, eğitimciler arasında akademik, formasyon ve eğitim yöntemi açısından farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Toplam altı eğitimciden üç eğitimcinin müzik alanında eğitim aldığı hatta bir eğitimcinin Doçent kadrosunda bir akademisyen olduğu, diğer üç eğitimcinin ise resmi bir müzik eğitiminin olmadığı belirlenmiştir. Bu bulgulara bağlı olarak; bazı eğitimcilerin metot kullandığı, bazı eğitimcilerin ise kendi ders notlarından veya kişisel birikimlerinden faydalandığı dolayısıyla belli bir ortak program izlenmediği, Türk halk müziği bilgileri ve solfej eğitimi konusunda öğretim yöntemleri açısından farklılıklar olduğu, özellikle bağlama eğitiminde usta-çırak ilişkisine dayalı bir eğitimin devam ettiği belirlenmiştir. Ayrıca öğrenci grupları içerisinde yaş aralığı, eğitim ve ana dile hâkimiyet konusunda ciddi farklılıklar olduğu ve ihtiyaç halinde bu yönde çalışmalar yapıldığı, öğrenci sayılarında ve yardımcı araçların kullanılması hususunda ise önemli farklılıklar olduğu gözlenmiştir. Sadece bir kuruluştaki devam zorunluluğu olduğu ve sürecin sonunda sertifika verildiği diğerlerinde ise böyle bir uygulamanın olmadığı gözlenmiştir.

Üçüncü alt probleme ilişkin; Köln'de Türk Müziği eğitimi veren özel kuruluşlar incelendiğinde de ikinci alt problemde görüldüğü gibi eğitimciler arasında akademik, formasyon ve eğitim yöntemi açısından büyük farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Toplam dört eğitimciden ikisinin müzik eğitimi aldığı diğer iki eğitimcinin ise müzik eğitiminin olmadığı belirlenmiştir. Bu bulgulara bağlı olarak; bazı eğitimcilerin metot kullandığı, bazı eğitimcilerin ise kendi ders notlarından veya kişisel birikimlerinden

faýdalandyđı dolayısıyla belli bir ortak program izlenmediği, Türk halk müziği bilgileri ve solfej eğitimi konusunda öğretim açısından farklılıklar olduğu, özellikle bağlama eğitiminde usta-çırak ilişkisine dayalı bir eğitimin devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrenci grupları içerisinde yaş aralığı, eğitim ve ana dile hâkimiyet konusunda ciddi farklılıklar olduğu ve ihtiyaç halinde bu yönde çalışmalar yapıldığı, öğrenci sayılarında ve yardımcı araçların kullanılması hususunda ise önemli farklılıklar olduğu gözlenmiştir. Diğerlerinden farklı bir sonuç olarak; Türk müziği eğitimi veren özel kuruluşlarda fiziki şartlar açısından olumsuzluk yaşayanlar olduğu belirlenmiştir. Bütün bunların yanında dört özel kuruluştan üçünün eğitim-öğretim süreci sonunda isteyen öğrencilere sertifika verdiği de belirlenmiştir.

Çalışmanın alt problemlerine göre ortaya konan sonuçlarda dikkat çekici olan; araştırma örneklemini çerçevesinde görüşme yapılan 13 kuruluştaki ilginin başta Türk halk müziği ve kısa sap bağlama eğitimi üzerine odaklanmış olmasıdır. Göç edenlerin çoğunun kırsal kesimden olması Türk halk müziğine ilginin daha fazla olması ile açıklanırken, kısa sap bağlamaya olan merakı ise Özdemir (2020) tarafından yapılan çalışmada da aşağıdaki gibi ifade edilmiştir:

Alevi müziği dinler kitlesinin artmasıyla ilgi odağı haline gelen unsurların başında bağlama düzeni ve kısa sap bağlama gelmektedir. Son dönemde pek çok çalışmaya konu olan Alevi müzik uyanışının (Dönmez, 2008) temel unsurlarından biri olan bağlama düzeni, özellikle Alevi türkülerinin icrası ile gündeme gelen kısa saplı formuyla adeta bir kimlik aracı haline gelmiştir. Büyük şehirlere göçün ve kentleşmenin bir sonucu olarak ortaya çıkan yeni sosyolojik yapıda, ritüel içeriğinde yer alan, başta müzik gibi unsurlar yeni ve daha genel icra ortamlarına taşınmıştır. Piyasaya sürülen albümler ve devamında gerçekleştirilen konserler bu sürecin temel unsurlarıdır. Müzisyenler albüm icralarında 'kısa sap bağlama'yı ve 'bağlama düzeni'ni model oluşturu bir estetik çerçeveye almışlardır (Şimşek, 2019: 101). Bu uyanış sürecinin dikkat çeken diğer bir unsuru ise genel dinleyiciye yayılan Alevi müziğinin çoğunlukla belirli bir bölgenin müzikal yapısını temsil ediyor olmasıdır. Türk halk müziğinde her ne kadar bozuk düzen/uzun sap bağlama ile deyiş icra eden Alevi sanatçı ve âşık olmuştusa da özellikle 1990'lı yıllardan sonra kısa sap bağlama ve bağlama düzeni de Alevi müziği ile özdeşleşmiştir. Günümüzde hem icrada hem de öğrenme aşamasında en çok tercih edilen tür haline gelen kısa sap bağlama düzeninin, Türkler/Türkmenler tarafından Anadolu'da uzun zamandan beri kullanıldığı bilinmektedir. Gerek Fethiyeli Ramazan Güngör'ün gerekse Âşık Veysel, Feyzullah Çınar, Musa Eroğlu (Şimşek, 2019: 102) ve yine Orta ve Doğu Anadolu'dan pek çok Alevi ozan, zakir ve dedelerin bu düzeni kullanmış olması, sürdürüle gelme kabulü ile kullanım tarihini geriye götürebilmektedir.

Öneriler

Almanya'da yaşayan üç milyon üzerindeki Türk nüfusunun öz kültürünü unutmaması, yabancılaşmaması ve gelecek nesillere aktarımının sağlanması için bu tür çalışmaların teşvik edilmesi amacıyla temel olarak aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- Türkiye ve Almanya'daki ilgili kuruluşlar arasında konuyla ilgili görüşmeler yoluyla mevcut sorunlar tartışılarak çözüm yolları aranabilir.
- Özellikle Türk kültürü ve Türk müziği eğitimi alanında akademisyen, uzman ve eğitimcilerin Almanya'da görev almaları konusunda teşvik edilmek üzere iki ülke arasında girişimlerde bulunulabilir.
- Almanya'da Türk müziği eğitimi veren kuruluşlarda ortak eğitim-öğretim programın ve belli bir standardın oluşması konusunda uzmanlar ile işbirliği sağlanabilir.
- Benzeri konuların akademik platformlarda ele alınarak çalışılması yoluyla sonuç ve önerileri yetkili kurum ve kuruluşlarla paylaşılabılır.
- Bu ve benzeri sorunların çözüm önerileriyle birlikte iki ülkenin devlet politikalarında ele alınması sağlanabilir.

Kaynakça

- Hintereder, P. (1997). Integration und sprache (Bütünleşme ve dil). *Deutschland Dergisi*, Frankfurt am Main: Franfurter Societäts-Gmbh.
- Nuruan, M. ve Kalaycı, A. R. (2007). *Almanya'da yaşayan Türklerin aile yapısı ve sorunları araştırması*. Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü.
- Özdemir, E. (2020). Âşıklık geleneği, âşık müziği ve alevilik. *Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 3 (4), 194-215. <https://dergipark.org.tr/en/pub/uhad/issue/54670/717518>
- Türkçe Sözlük* (2011). Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Köln. *Vikipedi, Özgür Ansiklopedi* <https://tr.wikipedia.org/wiki/K%C3%B6ln> adresinden Erişim Tarihi: 23.01.2024, 17:55
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. Baskı). Seçkin Yayınevi.
- Yücel, H. (2014). *Almanya'ya giden Türk işçileri ve müzik yaşamı*. [Yayımlanmamış Sanatta Yeterlik Tezi]. Haliç Üniversitesi

Sorumlu Yazar / Corresponding Author: Doç. Dr. Hamit ÖNAL

Diğer Yazarlar / Other Authors: Öğr. Gör. Yaşar SEÇKİN

Yazar Katkı Oranı Beyanı/Author Contribution Rate: Araştırmacılar çalışmaya eşit oranda katkı yapmışlardır.

Çatışma Beyanı / Conflict Statement: Çatışma Beyanı / Conflict Statement: Yazarlar bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi ya da finansal ilişkilerinin bulunmadığını, herhangi bir çıkar çatışmalarının olmadığını beyan etmişlerdir.

Etik Beyanı / Ethical Statement: Bu makale 2018 yılında yapılmış bir tezden üretilmiş olduğu için etik izin belgesi oluşturulmamıştır. Yazarlar bu makalede "Etik Kurul İzni"ne gerek olmadığını beyan etmişlerdir.

Destek ve Teşekkür / Support and Thanks: Yazarlar bu çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmadığını beyan etmişlerdir.

Yayımlanan makalede araştırma ve yayın etiğine riayet edilmiş; COPE (Committee on Publication Ethics)'nin editör ve yazarlar için yayımlamış olduğu uluslararası standartlar dikkate alınmıştır.